

Torok Sándor festőművész

(Omoravica, 1936. május 13. – 2006. június 12.)

Torok Sándor születésének 85-ik, halálának 15-ik évfordulója alkalmából a kiállítás rendezői az alkotó tevékenységének mintegy öt évtizede alatt létrejött gazdag életműből a hetvenes és nyolcvanas évek munkáiból tárnak a közönség elé egy kicsiny, de reprezentatív, izgalmas képanyagot, azokból az absztrakt munkákból válogatva, amelyeknek a jelentőségét olyan állomások jelzik, mint szereplései a jugoszláviai országos rajztriennálékon, a vajdasági grafika 1900-1985 közötti időszakát bemutató újvidéki kiállításon a Modern Művészetek Képtárában, a hódmezővásárhelyi őszi és a szegedi nyári tárlatokon, vagy a budapesti Vigadó Galéria kortárs magyar grafikai kiállításán 1995-ben, és számos nemzetközi tárlaton.

„Torok Sándor kultikus figurája a kárpát-medencei, azon belül pedig szűkebb szülőföldje, a Délvidék művészetének. Nemcsak jelen volt a vajdasági festészet hatvanas évekbeli nagy megújulásának eseményeiben, hanem ő maga is jelentősen befolyásolta azoknak a korszerű szellemi törekvéseknek a kibontakozását, melyeknek nyomán többek között radikálisan átértékelődött a síkvidéki tájfestészet fogalmi rendszere.” – írta róla Szombathy Bálint.

Torok egyszerre elvont és lírai. Munkáinak líraisága azonban nagyon szigorú keretek között marad: az érzelmek kifejezése visszafogott. Torok Sándor nem ábrázol, hanem teremt. Van önálló jelképrendszere, csak rá jellemző struktúrával, tartalommal és gondolatisággal. A változásokra figyel, arra, hogy a tudomány és civilizáció fejlődése hogyan hat a mindennapi életre, hogyan alakul az emberek eszmei és érzelmi viszonyulása a világ jelenségeihez, és hogyan változik felfogásuk a dolgok lényegét illetően.

Még az absztrakt művészettől idegenkedők is megéreznek valamit ebből a sajátos és gazdag belső világból, ami a művekben megtestesül. Erő, rend, fegyelem, egyensúly, lendület és dinamika együtt tükröződik alkotásaiban.

A Belgrádi Egyetem hallgatója 1954-1959 között, az Újvidéki Tanárképző Főiskola képzőművészeti szakának hallgatója 1966-1968 között. Mintegy 80 önálló tárlata volt Európa-szerte. Több száz hazai és nemzetközi csoportos tárlat résztvevője. Számos művésztelep alapítója, vezetője vagy résztvevője. Munkásságát mintegy 30 jelentős hazai és külföldi szakmai díjjal jutalmazták. A Magyar Nemzeti Galéria és számos más, jelentős hazai és külföldi közgyűjtemény őrzi munkáit.